A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א צייטונג וועלכע כיט פרייהיים פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XIX No 7828 | Friday, March 25th, 1932 | טאראנטא, פרייטאג דער 25־טער־מערץ, 1932. | יום ו׳, י״ז אדר ב׳, פרשה צו תרצ״ב. | זונען אונטערגאנג: 6.32 א זייגער. | PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS MAR 28 1932

N Y Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK N Y

א. סיננאלאווסקי שיל־דערט אידישע לאנע אין איראפא

ניו יארק מערץ 24 (איטא)

ביי א פארזאמלונג פון אידישע שרייבער האט דר. סיננאלאווסקי געכטען געשילדערט די לאגע פון די אידען אין די מזרח אייראפעאישע לענדער און ער האט אפגעלירט פאר הילה.

טראץ דעם וואס די לאגע פון די אמע־ריקאנער אידען איז היינט א גערליכטע, האט ער געזאגט, פונדעסטוועגען זענען די שאנסען פאר די אידען צו קומען צוריק צו־זיך פונקט אזוי גוט ווי פאר׳ן גאנצען לאנד. ניט אזוי איז אבער די לאגע פון די אידען אין מזרח־אייראפא וועלכע קענען ניט האפען אז זייער לאגע זאל זיך פארבעסערען צוזאמען מיט דער פארבעסע־רונג פון דער אלגעמיינער דעפרעסיע האט ער דערקלערט.

הענרי פארדס בוך אין שפאניש

באַרצעלאנא, שפאניע, מערץ, 24, (איטא).

היינט איז דערשיענען אין שפאני־שער איבערזעצונג הענרי פארד׳ס בוך ״דער אינטערנאציאנאלער אי״ און עס האט זיך אריינגעוויזען, אז סאי אנטי־אידישע ביכער און סאי פראָ־אידישע ביי־כער זענען די בעסטע ״סעלערס״ אין שפאניע.

צוליעב דעם געהט איצט אן א קאנ־קורענץ צווישען די ״פאבליישערס״ צו

חזן. קרעטשמאר דאוועגט היינט אוז שבת אין אנשי־ענגלאנד שוהל

אין די חזנ׳ישע קרייזען ביי אונז אין שטאדט איז היינט דער איינציגער גע־שפרעך חזן קרעטשמער, דער גרויסער גאסט וועלכער דאוועגט היינטיגען פריי־טאג און שבת אין דער אנשי ענגלאנד שוהל, אויף קפעריינא עוועניו.

חזן קרעטשמאר׳ס באזוך אין שטאדט האט ארויסגערופען דעם גרעסטען אינ־טערעס; ניט נאר צווישען די היגע חזנים, נאר צווישען דער אלגעמיינער טראנטער אידישער באפעלקערונג, דערפאר ווייל חזן קרעטשמאר ווערט פאררעכענט אלס איי־נער פון די אויסשטייענדסטע פערזענליכ־קייטען אין דער חזנישער וועלט.

ניט נאר איז ער דער איינציגער אויס־טייטשער פון אידישע תפלות, נאר ער איז א באריהמטער בעל מנגן, באזיצענדיג א וואונדערבארע זיסע שטימע וועלכע האלט באצווייבערט דעם עולם.

נאך זיין אנקומען קיין טראנטא האט חזן קרעטשמאר באזוכט די רעדאקציע פון ״ישורנאל״. און האט פארבראכט אין א לענגערען געשפרעך מיט׳ן רעדאקטאר און סטאף.

די וואס האבען אראנזשירט צו הערען

חזן קרעטשמאר

„שיינדעלע׳ס חתונה״ היינט און מארגען אין סטענדערד טעאטער

נאך דער ערשטער מעלאדראמע וועל־כע איז לעצטען שבת געשפיעלט געווארען אין סטענדערד טעאטער פון דער נייער טרופע, מיט דער סיידי שעהנגאלד און סעם אויערבאך אן דער שפיץ ווערט היינט אוועגט און מארגען ביי־טאג און אוועגט געשפילט א פרעהליכע מוזיקאלישע ״פראָ־דאמשאן״ פון אויערבאך מיט׳ן נאמען ״שיינדעלעס חתונה״.

עס איז אן אפערעטע מיט אמת הארצינער אידישער מוזיק, מיט א גרוי־סען כאהר און שעהנער אויסשטאטונג. סיידי שעהנגאלד שפיעלט די ראלע פון ״שיינדעלע״.

דער עולם וועט זיך געוויס אמוזירען ביי דער ראזיגער פארשטעלונג.

מען זוכט לינדבערג׳ס קינד אין מאנטרעאל; קיינע רעזולטאטען

אייר־ווינג ביין, לינדבערג׳ס אונטערוועלט פארמיטלער איז היינטיגע וואך געווען אין מאנטרעאל. — האט דארט ארומ־געזוכט לינדבערג׳ס בייבי. — מען האט נאך אבער גארניט געפונען.

מאנטרעאל מערץ 24

די לינדבערג קידנעפינג פארשונג האט זיך היינט אריבערגעטראגען אהער ווען איינער פון לינדבערג׳ס אונטערוועלט ״פארמיטלער אויר־ווינג ביין״ וועלכער ארבייט צוזאמען מיט סאלוואדאר ספי־טאלי, צו געפינען די קידנעפערס אין דינס טאג אנגעקומען קיין מאנטרעאל און האט גענומען א רום אין דעם גרעסטען האטעל פון שטאדט, דער מאונט ראיאל האטעל.

די הינע פאליציי האט נאך ניט גע־וואלט רידיען וועגען ביין׳ס באזוך אין שטאדט, כאטש מען שמועסט אז ביין האט זיך געטראפען מיט דעם חויפט פון דער דעטעקטיוו ביורא אינספעקטאר פאקאר־לעט און זיי האבען גערעדט וועגען דער לינדבערג קיים.

מיטוואך האט ביין זיך אויסגעשריי־בען פון האטעל, אבער מען גלייבט אז ער געפינט זיך נאך אלץ אין שטאדט, און ער וואוינט אין אן אנדער טייל פון שטאדט אונטער אן אנדער נאמען.

האפווערל, נ. דזש. מערץ 24.

די פאליציי קאסע פון דעם סטייט ניו דזשערזי איז שוין כמעט אויסגעלייט

דינט געוואָרען, צוליעב די גרויסע אויס־גאבען וואס עס קאסט יערען טאג צו זוכען לינדבערגס בייבי.

23 טעג פון זוכען זיינען שוין פאר־איבער און עס איז אויסגערעכענט אז עס קאסט אפ דעם סטייט צעהנדליגער טויי־זענטער דאס זוכעניש.

מאקס ריינהארדט, אידיש־דייטשער פרא־דיוסער, אנטוישט

בערלין, מערץ, 24.

אנשטאט צו פארפאלגט ווערען פון די היטלעריסטען האט מאקס ריינהארדט, א איד און דער גרעסטער טעאטער־פראָ־דוסער פון דער היינטיגער צייט, אפיציעל היינט באקאנט געמאכט, אז ער האט באשלאסען צו צוריקציהען זיך פון דעם דייטשעס טעאטער, וועלכער איז געווען אונטער זיין פארוואלטונג 25 יאהר, און איז געווען דער צענטער פון אלועלטליי־כער טעאטראלער אנטוויקלונג.

ריינהארדט׳ס אינטימע פריינט האָ־בען מודה געווען, אז ער קען מער ניט אויסשטעהן די פארפאלגונגען פון די היט־לעריסטען וואס ער האט זיך צו אויס־שטעהן אלס איד.

רעגיערונג גיט אויף פלאן צו צונעמען מר. מילארס ירושה פון $500,000 פאר טראנטא׳ר אוניווערזיטעט

אטורני־דזשענעראל ציהט צוריק דעם ביל וואס וואלט בטול געמאכט מר. מילארס צוואה. — אלע מעעמבערס אין לעדזשיסלייטשור צופרידען מיט צוריקציהונג: — פאראן שוין נאך א קאנדידאטקע פאר דער ירושה

דאס איז א מוטער וואס האט אין 6 יאהר געהאט 7 קינדער.

די פראווינציעלע רעגיערונג פון אנ־טאריא האט זיך נעכטען געבויגען פאר דער עפענטליכער מיינונג און האט צוריק נעצויגען דעם ספעציעלען ביל, לויט וועל־כען דאס גרויסע פארמעגען פון דעם פארשטארבענעם ארזואקאט טשארלז א. מילאר, האט געזאָלט. אוועקגעגעבען וועג רען צו דעם טראנטאער אוניווערזיטעט, אנשטאט צו יענער מוטער אין טראנטא, וועלכע וועט האבען מעהרער קינדער אין די ערשטע צעהן יאהר נאך זיין טויט.

דאס פארמעגען באשטעהט פון א האלבען מיליאן דאלאר.

אין טראנטא זענען פאראן א צאהל פאמיליעס וועלכע האבען שוין לאנג גע־האלטען אן אויג אויף דער ראזיגער ירושה. איינע פון די פאמיליעס האט פארמאגט 27 קינדער. די צווייטע פאמיליע האט געהאט 21 קינדער און איצט איז פאראן נאך א פאמיליע מיט׳ן נאמען א. הערימאן פון 15 העגלי עווענוי, יארק, טאונשיפ, וועלכע פארמאגט 12 קינדער.

די פאמיליע האט געהאט 7 קינדער אין די לעצטע 6 יאהר אין מרס. הערימאן האט אויסגעדריקט די האפנונג אז ביז די 10 יאהר וועלען זיך עגדיגען וועט איהר געלינגען צו שלאגען דעם ״רעקארד״ פון מעהרער קינדער.

באקאנט מאכענדיג די צוריקציאונג פונ׳ם ביל, וועלכער וואלט בטל געמאכט מילאר׳ס ביל, האט דער אטורני דזשענע־נעראל קאל, פריים דערקלערט אז די רע־גיערונג האט באשלאסען צו צוריקציהען דעם ביל אויפ׳ן גרונט וואס עס האבען זיך איצט אפגעזוכט ווייטע קרובים פון דעם פארשטארבענעם לאיער מר. מילאר וועלכע טענה׳ן אז זיי זיינען בארעכטיגט

צו א טייל פון דער ירושה, און ווייל עס געפינען זיך קרובים דאריבער פיהלט די רעגיערונג אז זי טאר ניט בטל מאכען די צוואה.

קרובים פון מר. מילאר האבען זיך איצט אפגעווענדט אויף פון קאליפארניע און אויך פון עלמער אנט. די וואס זיינען גע־קומען פון עילמער זענען מר. ע. בלעיק מילער, געווען מעמבער פון לעדזשיס־לייטשור און די גאנצע פאמיליע מילער

וועלכע האבען געבראכט פיעלע באווייזע צו באשטעטיגען אז דער פארשטארבענער איז געווען זייערער א קרוב.

דער ביל איז צוריקגעצויגען געווא־רען, נאכדעם ווי ער איז שוין דורכגעגאנ־גען די צווייטע ״רידינג״. בעת די אפ־שטימונג פאר דער צווייטער ״רידינג״ איז געגומען געווארען האט זיך ענטוויקעלט א היבשער סקאנדאל אין לערזשיסלייטשור, ווען די אפאזיציע האט אטאקירט די רע־גיערונג פאר ברעכען די צוואה פון א מענ־שען וועלכער איז געווען פולשטעאדיג נארמאל בעת ער האט די צוואה געמאכט.

אין די אטאקעס אויף דער רעגיע־רונג האט זיך אויך באטייליגט דער קאנ־סערוואטיווער מעמבער ס. א. סענווין, וועלכער האט געטענה׳ט אז די לערזשיס־לייטשור האט ניט קיין רעכט צו בטל מאכען א צוואה.

די באקאנטמאכונג וועגען דער צוריק־ציהונג פונ׳ם ״ביל״ איז אויפגענומען גע־וואָרען מיט גרויס באגייסטערונג פון אלע מעמבערס אין לערזשיסלייטשור, אלע האָ־בען אויסגעוויזען גרויס צופרידענהייט וואס די רעגיערונג האט זיך פון דעם אפ־געטרייסעלט.

פאלעסטיין קאמפיין דערעפענט געווארען אין ניו־יארק

ניו יארק, מערץ 24 (איטא)

היינט אוועגט ווערט דער פאלעס־טיין קאמפיין דערעפענט אין טאון האל, אין דער אנוועזענהייט פון אידיש־אמערי־קאנער פיהרער.

צווישען די וואס וועלען אדרעסירען דעם קאמפיין וועלען זיין נחום סאקאלאוו פעליקס ווארבורג, לואיס ליפסקי, מאָרים ראָטענבערג, רבי סעמואל שולמאַ, דר. נחום גאלדמאן און נייטען שטראוס.

אלדערמאן נ. פחיליפס אפעראיט: אפעראציע געלונגען

אלדערמאן נ. פחיליפס

געפינט זיך איצט אין אידישען האספי־טאל וואו ער איז היינט פריה אפעריירט געווארען פון טראנטא׳ס גוט באקאנטען אידישען דאקטאר א. וואלינסקי.

די אפעראציע איז געווען זעהר א גע־לונגענע און עס הערט דערוואַרטעט אז מר. פחיליפס זאל זיין צוריק אין דער היים אין די נאָהענטע טעג.

אידישע דעפוטאטען אין רומעניע גע׳רודפט פון קוזיסטען

קוזיסטען באליידיגען און שטערען די אידישע דעפוטאטען ווען זיי שטעלען זיך ריידען. — אידישע דעפוטאטען וואר־נען אז זיי וועלען זיך ווענדען צו דער אינטערנאציאנאלער עפענטליכער מיינונג.

בוקארעסט, מערץ 23 (איטא).

אין נאָמען פון דעם אידיש־פארלא־מענטארישען קלוב אין רומעניען האָבען די צוויי אידישע דעפוטאטען פישער און לאנדאו, געמאכט די סענזאציאנעלע באַ־שולדיגונג צום פרעזידענט (ספיקער) פון פארלאמענט, אז זיי ווערען טעראָרייזירט פון די קוזיס־טען, אז זיי ווערען ניט געשטערט פון דעם פרעזידענט אדער אנדערע.

די אידישע דעפוטאטען פישער און לאנדא האבען געוואָרענט, אז אויב עס וועט ניט געהמען קיין סוף פון דעם וועלען זיי זיין געצוואונגען צו פראָטעסטירען צו דער אינטערנאציאנאלער עפענטליכער מיינונג.

דער פארלאמענט פרעזידענט האט זיי צוגעזאָגט אז ער וועט וואָרנען די הייפט פיהרער קוזא און. ראבו זיי זאָלען מאכען א סוף מיט דעם דאָזיגען מיאוסען מנהג.

נאך אידישע טוריסטען קיין פאלעסטינע

וואַרשע, מערץ, 24, (איטא).

300 אידישע טוריסטען זענען היינט אפגעפאהרען נאך פאלעסטינע. אַרום און אַרום זענען שוין אפגעפאהרען ביז איצט 2200 טוריסטען.

תל אביב האט נעפיי־ערט גרויסארטיג דעם פורים סארניוועל

ביב, מערץ 24 (איטא)

היינטיגען פורים, פונקט ווי אלע פריהערדיגע פורימס האט די אידישע שטאדט תל־אביב געפייערט דעם יום טוב אויף א גרויסארטיגען אופן מיט א קאר־ניוואל וועלכער האט אריינגעבראכט פרייך צווישען די פופציג טויזענט מענשען וועלכע זיינען געקומען.

טויזענטער אראבער פון דעם געגענט פון יפו און הונדערטער טורישטען פון דער גאנצער וועלט זיינען אויך געקומען צום קארניוואל.

קיין איין עקסידענט אָדער ארעסט איז, דורכ׳ן גאנצען טאג ניט פארגעקומען.

פלאנט א נומערוס־קלאזוס

בערלין, מערץ 24 (איטא)

די אידישע באפעלקערונג אין דייטש־לאנד איז איצט היבש אנגעשראקען איבער דעם נומערוס־קלאזוס פראָיעקט פאר די דייטשע אוניווערזיטעטען וועלכער ווערט באטראכט פון דער רעגיערונג אלס א שריט ווי אזוי צו מאכען א סוף מיט דער איבער־געפאָקטייט אין די דייטשע אוניווערזי־טעטען.

טראץ דעם וואס עס ווערט ניט דער־וואַרטעט אז די נומערוס קלאזוס זאל זיין אויפ׳ן גרונט פון ראסע אָדער רעליגיע, פונדעסטוועגען איז אבער די שרעק גרויס צווישען די אידען אז עס וועט איך אויס־לאזען צו א באגרעניצונג פון דער צאהל אידישע סטודענטען אין די אוניווערזיטע־טען.

500 געקומען צו לעקציע פון גאלדע מייערסאן, פארשטייערען פון חלוצות

גאלדע מייערסאן

ארום 500 פערזאן זיינען נעכטען אוועגט געקומען אין בראנזוויק תלמוד תורה צו דער לעקציע פון גאלדע מייער־סאן, די פארשטייערין פון די חלוצות אין ישראל. וועלכע האט געהאלטען געשפאנט דעם עולם מיט איהר וואונדערבארער רעד־נער קראפט.

חברה מ. קרעמער איז געווען פארזי־צערין. די רעדנערין האט זיך אפגעשטעלט וועגען דער אנטוויקלונג פון דער פרוי און וועגען די פרויען דערגריי־כונגען אין פאלעסטינע. זי האט געלויבט די ארבייט וואס די פרויען אין גלות טוען פאר די חלוצות אין ארץ ישראל. צום סוף האט זי דערמאהנט מיט טרויער וועג־גען דעם טויט פון פראָפעסאר באָרים שאץ וועלכער האט, ווי זי האט געזאָגט, אוועק־גענעבען זיין לעבען פאר א הייליגען ציעל צו אויפבויען די ״בצלאל״ שולע.

אלע אנוועזענדע האבען זיך אויפגע־שטעלט צו עהרען זיין אנדענקען.

ספעציאליסט פארט צו סטאליגען

בערלין, מערץ, 24.

פראָפעסאָר הערמאן זאָנדעק, א גוט באקאנטער בערלינער ספעציאליסט אויף אינערליכע קראנקהייטען איז אפגעפארען נאך מאסקווע אויף א לעקציע טור. מען רעדט אבער, אז ער איז געפארען קורי־רען סטאליגען, וועלכער איז קראנק.

מרים אבראמאוויטש״ה

(די טאכטער פון אברהם אבראמאוויטש) איז געסטערבען אין עלטער פון 11 יאהר און די לויה וועט זיין היינט, פונקט צוועלף (12) אזייגער ביי־טאג פון 281 מאריקהאס סטריט. אלע פריינט און באקאנטע זענען געבעטען צו קומען אפגעבען דעם לעצטען כבוד דער פאר־שטארבענער.

עני בולער פאר׳משפט אויף א יאר און $500 אין עסטעוואן, סאסק.

עסטעוואן, סאסק. מערץ 24.

מרס. עני בולער פון טראנטא, וועל־כע איז דא געפונען געוואָרען שולדיג פון א דזשורי פאר העצען צו ארבייטער רייא־טען איז היינט פארמשפט געווארען פון ריכטער ה. י. מעקראנאלד, אויף א יאהר צייט פון אין בעטלפארד דזשייל מיט שווערע ארבייט.

זי איז אויך באשטראפט געווארען מיט 500 דאלאר אין פאל זי וועט עס ניט קענען צושטעלען וועט זי דארפען פאר־ברענגען נאך 6 מאָנאטען אין דזשייל.

דעם סקארלאט פון סאסקאטון וועל־כער איז געפונען געוואָרען שולדיג אויף דער זעלבער קלאגע איז פארמשפט געווארען אויף א יאהר צייט אין דערזשיינא דזשייל און הונדערט דאָלאר שטראָף, אָדער נאך 6 מאָנאטען צו אפזיצען, אהן שווערע ארבייט צוליעב זיין אפגעשוואכטען פיזישען צושטאנד.

מרס בולער און סקארלעט זענען גע־ווען די לעצטע צוויי פון 20 וועלכע זענען באשולדיגט געווארען פאר העצען די מיי־נערס צו רייאטען ווען עס איז ארויסגעקו־מען דער צוזאמענשטויס צווישען דער פאליציי און די מיינערס אין 29־טען סעפטעמבער פון לעצטען יאהר.

סאסקאטון, סאסק. מערץ 24.

סקארלעט איז אן אנגעזעהענער סאָ־ציאליסטישער טוער (ניט קיין קאמוניסט). אין פארלויף פון דער מלחמה איז ער פאר־משפט געווארען אויף 27 יאהר אין פענ־טענשערי אין קענאדא, אמעריקע. ער איז אבער באפרייט געווארען נאך עטליכע יאר פון זיצען. ער איז א סקאטלענדער.

ניי״ע שלאכטען קומען פאר צווישען כינעזער און יאפאנעזער אין מאנדזשוריע

נאנקין, כינע מערץ 25 (פרייטאג)

עס איז היינט אפיציעל אנאנסירט געווארען פון דער כינעזישער רעגיערונג אז א שלאכט צווישען כינעזישע וואָלונטי־רען און יאפאנעזישע טרופען קומט יעצט פאר אין סויטשענג, מאנדזשוריע.

דער באריכט לויטעט אז דער פראָ־כינעזישער מעיאר פון מוקדען טשאַא סון פעה איז ארעסטירט געווארען פון די יאָ־פאנעזער אויף א חשד אז ער האט געהאט א האנט אין דער באנייטער שלאכט.

עס איז ניט באקאנט וואס פאר אן ערנסטען כאראקטער די שלאכט טראגט. כינעזישע פיהרער האבען זיך אנטזאגט צו קאמענטירען וועגען דער לאגע. ביז זיי וועלען קריגען ווייטערדיגע באריכטען.

כינעזישע נאציאנאליסטישע פיהרער אין דער מאנדזשוריער פראוויניץ העיליונג־קיאנג האבען היינט אויפגעפארערט דער נאציאנאליסטישער רעגיערונג יין נאנקין צו ארויסשיקען תיכף א שטראף ארמיי גע־גען דעם נייעם רעזשים אין מאנדזשוריע.

שאנכאי, מערץ 24.

היינט 6.30 פארנאכט האט די קאנ־פערענץ צווישען כינעזישע און יאפאנעזי־שע מיליטערישע פיהרער, זיך אויפגעלייזט מיט גאנץ שוואכע דערגרייכונגען ביז איצט.

מארגען וועט די קאנפערענץ ווידער באנייט ווערען, אבער מיט גאנץ שוואכע האפנונגען.

„שיינדעלע׳ס חתונה״ היינט און מארגען אין סטענדערד טעאטער

STANDARD

נומער אין: וויווערלי 6950

מיט די גרויסע קינסטלער קא.

ווילקאמען נייע געסט!

א גאנץ נייע קאמפאני

די באליעבטע און אנערקענטע קינסטלעריי

סיידי שיינגאלד

— מיט —

סעם אוירבאך סיימאן וואלף

מאקס היינינג. העלען בידא. העלען ישמאן און אברהם לאקס.

ת בייטאג און אוועגט

וזיקאלישע פראָדאקשען

עם חתונה״

מוזיק פון בעני זיידמאן

לד־אלס שיינדעלע.

הארציגער אידישער מוזיק.

שעהנע אויסשטאטונג.

פרייזען 35ס. 50ס.

יד הרבנים

אז ביי דעם בוטשער

גומפילד

עם סט. וועסט

עווארען טריפות

קויפען כשר פלייש צו אידען.

ים זעלבען בוטשער געפונען טריפות

ט. אז אויב ער וועט נאך אמאל אזוי

ביג.

ווייסען און אין דעם בוטשער

רבנים טראנטא.

מאג און. 24טן מערץ

ע מייערסאן

חלוצות אין ארץ ישראל)

ענפארזאמלונג

ענינו תלמוד תורה

וו קומען הערען דעם גרוס.

קאנפערענץ פון די פיאנערען;

ברויען ארגאניזאציעס.

נישט אפלייגען

רע צייטען!

ד פסח, איינעם פון די וואונדער־

ר קריגט ביי די ניי־דערעפענטע

האלסטערינג לטד.

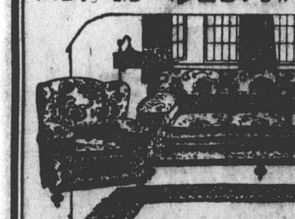

און טשעסטערפילד סעטס.

$3 און העכער

אלערליי פארניטשור.

הען אלטע טשעסטערפילדס ביליג

ייט! עסטימייטס פריי

Maple Leaf Uphol

77 YORK STRE

וויווערלי 2878

די נייע טעלעפאָן נומערען פון „אידישען זשורנאל״ זיינען: ערעלייד 7424 און ערעלייד 7425